

Základný postup pri high output ileo(jejuno) stómii*

- Pri ťažkej dehydratácii parenterálna hydrácia soľnými roztokmi počas 24-48 hodín, pacient je NPO, **neinštruovať pacienta zvýšiť príjem tekutín per os, toto povedie k ďalším excesívnym stratám tekutín a solútov cez stómiu!**

Ďalej postupovať ako v prípade chronických strát vody a solútov stómiou (výdaj stómie 2000 a viac ml/24 hodín):

- Redukcia príjmu bezsolútových, resp. nízkosolútových tekutín (voda, čaj, káva, malinovy) na 500 až 1000 ml denne, **POZOR - aj hydratačné iónové roztoky pre športovcov sú v kontexte high output stómie nízkosolútové**
- V prípade potreby pridať k príjmu bezsolútových tekutín rehydratačný roztok s minimálnou koncentráciou Na 90 mmol/l (možno použiť modifikovaný WHO roztok, alebo v domácich podmienkach vyrobiť nižšie uvedený elektrolytový mix)
- Loperamid – začať s dávkou 2 mg 4x denne, vždy pol hodinu pred jedlom, dávku podľa efektu zvýšiť na 4mg 4x denne, v zriedkavých prípadoch je potrebná až dávka 8mg 4x denne
- Pri nedostatočnom efekte monoterapie loperamidom pridať kodeín – začať dávkou 15mg 4x denne, pol až hodinu pred jedlom, dávku podľa efektu zvýšiť na 60mg 4x denne
- Antisekrečná liečba inhibítormi protónovej pumpy – napr. omeprazol 40mg denne, podľa potreby zvýšiť na 40mg 2xdenne

Ďalšie možnosti – podávanie mineralokortikoidov, octreotidu, dlhodobá parenterálna výživa – zvažovať až po vyčerpaní vyššie uvedených možností

Elektrolytový mix (podľa Intestinal Failure Team v St Mark hospital):

Do jedného litra vody pridať:

- 6 kopcovitých čajových lyžičiek glukózy
- 1 zarovnaná lyžička soli
- Polovica lyžičky sódy bikarbóny

Pre zlepšenie compliance piť vychladené

Všeobecné diétne opatrenia pri high output stómii

- prisáľať jedlo a jesť dostatok jedál s vyšším obsahom soli – syry, šunka, slané sušienky
- prednostne jesť jedlá s nízkym obsahom vlákniny – biely chlieb, cestoviny (nie celozrnné), ryža, zemiaky (bez šupky)
- menej koreniť, obmedziť vyprážené jedlá
- jesť pomaly a jedlo dôkladne požuť
- jedlo nezapíjať, neprijímať tekutiny aspoň hodinu pred a po jedle
- jesť častejšie malé množstvá

*Uvedený protokol je len základnou pomôckou, ku každému pacientovi s podozrením na high output stómiu treba pristupovať individuálne, v závislosti od základného ochorenia, dĺžky a typu zachovaného čreva, komorbidít. Vždy je potrebné zvážiť alternatívne príčiny high output stómie, resp. črevného zlyhania – infekcia, aktivita Crohnovej choroby, bakteriálne prerastanie, ischémia etc.